

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XIV

urn:nbn:de:bsz:31-97032

præscribit. Stercus illarum tam calidum, ut à sole accensum, ædes, referente Galeno, exusserit. Idem eo ceu calefaciente pharmaco utitur, & cum alturtii semine tusum aridum pro sinapi in iis quæ phlegmâ indigent adhibet. Anno 1550. capta est una in Germania, quatuor pedibus, duplici alvo. Ad *Carolus & Electores* allata, omnibus miraculo fuit.

CAPUT XIV. DE CYGNO.

Cygnum magna multis in locis copia. In Moravia Scotiae provincia est lacus Spina nomine, insignis olororum frequentia. Nascitur enim in eo herba quadam cujus semine avidissime vescuntur, atque ob id Olorum cognominata. Ea autem herbae illius natura est, ut aquis injecta nunquam putrescat. Hinc factum est, ut licet in spacium quinque prope millium lacus distendatur, hominumque adhuc memoria piscibus ac Salmonibus exundare consueverit, ubi ea enasci cœpit, sensim accrescens, totum illud vadusum, nantibusque impeditum reddiderit, nec ullus deinceps piscis major in eo visus est. *Boetius in descript. Scotia.* Interna Cygnorum constitutio mira est, dissecut Aldrovandus. Intestina quatuordecim dodrantes & palmam longa erant, multaque etiam pollicem crasso adipe, qui vicem omenti obit, intesta: quæ cum non multis anfractibus aut gyris intricata, sed simplici tantum, media spira in se revolutione sint inflexa, alimenti forsan non plane distributi aliquid præterlabi sivilissent: Cui malo volens mederi natura, cæca duo dodrantis spacio inter anum & ipsorum initium interjecto recto intestino appendit, quæ anfractuum intestinorum defectum compensarent. Arteria aspera admiranda est structura. Nam Oesophagum subiectum comitata, ad iugulum descendens, cum pervenit, non rectâ ut in cæteris animantibus, ad pulmones tendit, sed supra clavículas elevata, in costam ossis pectoris seu sterni

sterni inseritur. Est autem hæc costa minime simplici osse composita, sed ex duobus lateralibus, & tertio superno, his pro operculo incumbente fabricata, vaginaque sive thecæ figuram & usum præbet. Ad hujus finem, postquam pervenit arteria, infetne in se serpentis instar reflectitur, & S. literam exprimit, moxque sub priore jam dicta portione ipsi superposita hanc capsulam denuo egreditur, & claviculis mediis consensis, harum jugo tanquam fulcro innititur, atque ita sustentata, denuo in morem tubæ revolvitur, thora cisque cavum subiens, antequam ad pulmones fertur, prius quasi laryngem alteram efformat, transversim secta, ossiculoque quantum ipsa lata est, longo, & quod tenui membrana obtenditur, hiulcam fistulam, seu syringam organorum Musicorum, quæ inferiori sui parte simili fistula patulæ sunt, figura ac compositione representans. Sub hæc larynge arteria in duos canales divaricatur; quorum singuli in medio ampliori capacitate protuberantes, recta in pulmones exiguos costis terro totos affixos, abeunt, distribuuntur. Mira hæc constitutio, & respirationi inservit & voci. Nam cum in stagnorum fundo, edulia pro victu quærat, longissimo indiguit collo; ne longa mora suffocationis incurreret periculum tali arteria. Et certe dum per dimidiam ferè horam collo & capite pronis, vado immergitur, ex ea arteriæ, quæ pectoris dictæ vaginæ reclusa est, portione, spiritum haurit. Quantum ad cantum, ante mortem canere plurimi affirmant, negant plurimi. *Oppianus* diluculo canere ante solis exortum ait, in matris etiam litôribus; in senectâ denique morti vicinum, sed remissius. *Favonium*, addit, tum ad canendum observant, ignavi cruribus & membrorum viribus destituti. Videtur in hanc sententiam asperæ arteriæ facere efformatio.

Quoniam olim in
ne faciebant ni
Tropodada Italia a
tunc Plinio. Germ
cuz nos solvunt
re, auctor libri de N
dubium an omnes.
bueri in siccom
no, simul costri
vivere in thermi
anno 1467 refer
tuz in certo cong
nulla sui generis
gusti non temere
dit in anam indit
nere usum. Gao
est. Valodicebat
spici, solutabat
vocali gratitudi
Alia absentis ha
Alia denique sua
millum cum depo
laniavit Feflos pa
peltat cibos, Hin
Gefen. Præfagam
emplo. Is enim, u
ex alio vortib
fister ab ea. At
proposito perlit
eam obfeditet
ducio accepimus